

I løpet av 30-årene kom det en betydelig tilvekst i virksomheten. Da kom Jarle Rødsand hjem til Svolvær. Og Peder startet trykkerivirksomhet og bokbinderi.

I samarbeid med Peder, startet Asbjørn agentur for leker, glass og stentøy samt papir.

– Man kan si at den delen sammen med det andre, vokste svært etter krigen. Vi hadde forbindelser i hele Lofoten og Vesterålen, samt innlandet og hele Finnmark som vårt arbeidsområde, sier Per Jul.

I 1958 brant trevarefabrikken hvor man hadde engroslageret (ved siden av bybud Hansen på Skjæret).

– Etter det skjedde ting fort. Rødsandgården ble kjøpt samme året fra Arne Berg. Samme året hadde min far, Asbjørn, tatt over styringen av firmaet. Jarle Rødsand hadde ansvar for trykkeri- og bokbinderavdelingen. Den var da flyttet over i nybygget ved trevarefabrikken.

Mens året før, i 1957, var tredje generasjon sterkt til stede. Da startet Per Jul sitt lange virke i bedriften.

– Utviklingen har vi prøvd å føre videre. Det som etter hvert ble viktig, var selve butikken. Den var nedslitt og tung å jobbe rasjonelt med. Så den første store ombyggingen vi hadde var i 1970. Da ble vegger, små rom, lager og kontorer fjernet. Hele første etasje ble åpent lokale.

– Fortsatt var det plass i denne etasjen til bøker, papir, glass, stentøy og leker.

– Neste etappe var i 1976. Da hadde alle bakerne i Svolvær fusjonert seg; Forsaa, Sandberg og Jensen, som flyttet ned til Fellesbakeriet.

– Det som er artig å tenke tilbake på, er at ringen på en måte

er sluttet. Når Kringla nå flytter opp i lokalene til Berg Farge ved torget, er det nettopp der de startet i dette kvartalet.

I og med at baker Forsaa var blant dem som flyttet, ble deres bakelokaler i kjelleretasjen i Rødsandgården ledig. Det var et voldsomt arbeid og en stor omkalfatring, og ikke minst tungt å ta fatt på demontering av bakerovnene, riving av stein og murvegger.

Men til slutt var leketøysavdelingen et faktum, til jul i 1976.

– På slutten av 70-tallet flyttet Samvirkelaget over i eget bygg, Domus. Den konkurransen merket vi. I 1980 hadde vi nok en stor ombygging, denne gang i andre etasje, som resulterte i ny glass- og stentøy avdeling, sier Per Jul.

Men det sluttet ikke der. På slutten av 80-årene skulle Sørensen og Elkjøp avvikle i Svolvær. Den forretningen lå vis av vis Rødsand.

– Da kjøpte vi både kjeller og førsteetasjen, som i dag huser leketøysbutikken. Parallelt med dette hadde Einar Berg behov for større plass. Vi gikk da sammen og opprettet Lofoten Engrossenter. Der flyttet vi inn med vårt kontor- og rekvisitalager, hvor min bror, Atle, hadde sitt virkeområde.

I 1996 kom den fjerde generasjonen inn i bildet og i 1998 overtok Per Jul Rødsands sønn, Andreas, aksjemajoriteten og styringen. Og Per Jul «gikk av». Ikke helt, forresten. Han har ennå kontoret sitt som han er innom hver dag.

Rødsand er en av mange forretninger som skal inn i det nye kjøpesenteret som åpner dørene i oktober.

– Nå står atter en flytting for

døren, hvordan ser du på det?

– Jeg tror Andreas gjorde en riktig beslutning. Brio og Tilbords flytter helt og holdent, mens Libris skal ha en filial der.

Per Jul Rødsand har filosofert over forandringene i bybildet.

– Torget er i ferd med å bli ferdig. Vi kan nå se hvordan det er utformet. Den tilknytningen til Torggata og Vestfjordgata er fantastisk godt planlagt. De fine linjene som er utarbeidet, lager en fin myk overgang til disse gatene. Så strekker det seg ned til havnemiljøet. Dette området med de nye byggene, spisestedene og kulturhuset når den tid kommer, er det største aktivum for Amfien. Den pessimisme som mange spådde om død og undergang er feil, sier Per Jul Rødsand.

På spørsmål om han erindrer noen artige episoder opp gjennom tidene, er han ikke i tvil når han trekker fram denne:

– Den mest solgte artikkelen gjennom alle år er uten tvil lampeglass. De kom i 6, 8, 10 og 12 linjers størrelse, og lå pakket seks og seks i hullpapir. De kom i store masser når de ankom.

– Asbjørn Rødsand og Arvid Jæger Rødsand hadde holdt på med å pakke ut glassene og legge dem i hyller på lageret. Pappa sto i stigen og tok imot mens Arvid ristet på glasset for å høre etter om det var noe brekkasje i det, før han leverte det videre. Glass som var ødelagt, ble lagt på gulvet.

– Da de var kommet fram til siste pakken, hadde de holdt på hele dagen. Arvid løftet glasset opp til øret, ristet på hodet og la glasset på gulvet. Denne historien er fortalt noen ganger, og er alltid like god, sier Per Jul og ler godt.

Bygningen slik den fremsto da Rødsand overtok den i 1958.

Dugnadskjøring av trykkpapir til lager i Størmerbryggen, antakelig tidlig i 1940-årene. F.v.: P. J. Rødsand, Reidar Fredriksen, Albert Steigen, Asbjørn Rødsand, Arthur Fredriksen, Einar Raabe, Jarle Rødsand og Peder Eikemo.

Regnskapssjef Sigurd Gudahl har besøk på kontoret av lagersjef Arvid Jæger Rødsand.

Fjerde generasjon

– Da jeg flyttet hjem opplevde jeg en viss grad av negativitet og pessimisme i Svolvær, sier Andreas Rødsand.

– Vi har heldigvis hatt en holdningsendring, som delvis skyldes en del energibunten som flyttet hit, stiftet familie og etablerte seg her. Det skulle bare mangle da Svolvær og Lofoten har spennende tider foran seg, sier Andreas.

– Firmaet er noe jeg har vokst opp med, og ikke minst vet jeg hvilket arbeid mine foreldre har lagt ned her. Jeg er ydmyk for det som er blitt gjort. Men det skal også sies; at hadde jeg ikke vært glad i Svolvær og Lofoten, hadde ikke dette blitt noe av. Det holder ikke bare å jobbe her, det må være noe mer i hverdagen. Det mangfold som denne lille byen og Lofoten har å by på gjør at jeg stortrives her.

– Da jeg kom tilbake hadde allerede sentrum vært i bevegelse over lengre tid. Fra at torget og Vestfjordgata var handelsplassen, var det nå blitt litt

«utkant». Den lokale handelen hadde flyttet seg.

– Samtidig har vi fått økt reiseliv. Her har vi store muligheter. Svolvær har et utgangspunkt som er spennende.

– Vi kan dele sentrum i to deler. Vi har den estetiske delen med et havnemiljø og nytt flott torg, en nydelig kaipromenade, samt snart en viktig storstue; kultur- og konferansesenteret. I denne delen er det allerede i dag en spennende miks av restauranter, kafeer, butikker og informasjon. Det er dette som skiller Svolvær ut fra mange andre små byer.

– Det andre er «betongdelen» hvor mange bransjeforretninger vil holde til. Svolvær sentrum er lite og svært kompakt. Binder vi elementene sammen på en fornuftig måte, vil vi få en bykjernerne som vi kan være stolte av.

– Nettopp på grunn av dette beholder jeg bok og rekvisita, primærdriften vår, i Vestfjordgata, mens Brio, Tilbords og en filial Libris flyttes inn i kjøpe-

senteret.

– Det kommer til å dukke opp flere nisjebutikker rundt torget og i Vestfjordgata. Det vil være med å forsterke opplevelsene for tilreisende som besøker Svolvær og ikke minst for oss som bor her.

–Bedriftsmarkedet, Kontorspar, vil fortsatt være i Avisgata. Libris filialen jeg startet opp på Leknes noen år tilbake, går svært bra. Butikksjef Monica Olsen og medarbeiderne gjør en kjempejobb. Er vel egentlig ganske heldig da jeg har en stor og flott arbeidsgjeng som blant annet internt sprer masse god humor, hver eneste

Andreas Rødsand (t.v.) og Per Jul Rødsand med bilde av gründeren Peder J. Rødsand mellom seg.

FOTO: TURID M. HANSEN

verk.

Bedriften Rødsand har i dag 30 ansatte, som utgjør 19 års-

verk.

turid.hansen@lofotposten.no
tlf. 76 06 78 13